

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Elna nuo 1948 m.

KETVIRTADIENIS

Nr. 69 (4109)

Anykščiai,

1980 m. birželio mėn. 12 d.

Kaina 2 kap.

SUTELKTAS JĖGAS ŠIENAPJŪTĖS DARBAMS

Elmininkų bandymų stoties eksperimentiniame ūkyje užvakar įvyko žemės ūkio darbuotojų pasitarimas-seminaras, kuriame dalyvavo rajono kolūkių ir tarybinių ūkių vadovai, ūkių pirminių partinių organizacijų sekretoriai, vyr. agronomai ir vyr. zootechnikai, inžinieriai-mechanikai.

Pasitarime buvo aptarti pašarų gamybos ir jų kokybės gerinimo uždaviniai. Šiais klausimais pasitarimo dalyviai išlausė rajono žemės ūkio valdybos viršininko A. DACIULIO pranešimą. Mintimis taip pat pasidalino Elmininkų eksperimentinio ūkio direktorius A. PUODZIUKAS. „Gimtosios žemės“ kolūkio vyr. agronomė G. KAUSPEDIENE, Jakiškio tarybinio ūkio direktorius J. RAUGALAS, Kurklių kolūkio vyr. zootechnikė V. DUDIENĖ, Anykščių veterinarijos stoties viršininko pavaduotojas P. MAZEIKIS, Valstybinio gamybinio techninio žemės ūkio aprūpinimo komiteto Anykščių rajoninio gamybinio susivienijimo valdytojas J. BUJOKAS.

Pasitarime apie ūkių partinėms organizacijoms, ūkių vadovams ir specialistams iškilusius uždavinius organizuojant pašarų gamybos darbus kalbėjo LKP rajono komiteto pirmasis sekretorius J. PESECKAS.

Zemlaur spausdiname šio pasitarimo medžiagą.

Pasitarime buvo pažymėta, jog siekiant padidinti gyvulininkystės produktų gamybą, šiais metais ypač reikalinga pagaminti daug ir geros kokybės pašarų, nes iškyla labai konkretūs uždavinys — žiemojimo laikotarpiu sukaupti ne mažiau kaip po 20 centnerių pašarinių vienetų, skaičiuojant vienam sutartiniam galvijui. Geras pagrindas būsimam gauseniam derliui išauginti ir koncentruoti bei kiti pašarų atsargoms pagausinti buvo dedamas pavasario sėjos metu ir organizuojant pasėlių priežiūrą. Tačiau ir šiuo metu, kaip pažymėta pasitarime, būtina darniai organizuoti bulvių, pašarinių ir cukrinių runkelių, kukurūzų pasėlių priežiūrą, gerinti kaupiamųjų kultūrų tarpueilių įdirbimo darbų kokybę. Būsimas azotinėmis trąšomis reikalinga patęsti nuėmimą arba žalią pašarų nupjautą ganyklas ir pievas. O norint sutaupyti birias azotines trąšas žaliųjų papildomam patęsimui, tikslinga rajono ūkiuose visų kaupiamųjų kultūrų papildomam tręsimui kuo efektyviau panaudoti amoniakinį vandens jėgų agregatų priemonę. Tam tikslui reikia nedelsiant prie tarpueilių purnimo agregatų prikomplektuoti amoniakinio vandens įrengimus.

Pasitarimo metu ypač buvo pabrėžta, jog per pastaruosius dvejus metus rajono ūkiuose dėl nepalankių gamtinių sąlygų nepavyko prisigauti pakankamą kiekį dobilų sėklos, nes siekiama buvo ją gauti dažniausiai iš antros žolės. Todėl, kaip rodo patirtis, reikalinga bent 40—50 proc. pirmos žolės dobilų plotą skirti sėkliniams sklypams, tam tikslui parinkti geriausius, nepiktžolėtus plotus, o taip pat geriau panaudoti insekticidus kovai su dobilų kenkėjais.

O norint iš dobilų antros žolės gauti neblogą sėklą, būtina jau dabar nedelsiant nupjauti pirmąją žolę ir ją panaudoti žolės miltų ar vitaminių šieno gamybai.

Neseniai įvykusiame Dotnuvoje pasitarime kalbėjo mokslininkai, rekomendavo varpinių žolių pjovimo darbus pradėti plaukėjimo fazėje, dobilus ir liucerną — jų butonizacijos — pabaigoje — žydėjimo pradžioje. Šios rekomendacijos taikytinos ir mūsų rajono ūkių sąlygomis, nes anksčiau nupjautos žolės — mažiau prarasime iš jos vertingų medžiagų, susilauksime vėlesnio atolo ir geriau galėsime paruošti ant rūjų metų dobilienas žiemkencijų sėjai.

Rajono žemės ūkio pasitarimo dalyvių dėmesys buvo atkreiptas į tai, jog kaupiant pašarų atsargas gyvulių žiemojimo laikotarpiu, šiuo metu, atsižvelgiant į šienapjūtės oro sąlygas, būtina panaudoti kuo lanksčiau ir organizuotiau visas žolinių pašarų gamybos technologijas. Vykant šienainio gamybos užduotį, tikslinga šį vertingą pašarą pasigaminti iš daugiamečių žolių ir kultūrinių ganyklų pirmos žolės. Nors rajone žolės miltų gamybos planai ankstesniais metais gana sėkmingai buvo vykdomi ir vienu sutartinu agregatu pernai vidutiniškai buvo pagaminta po 345 tonas žolės miltų, tačiau nenašiai dar šie agregatai buvo nanaudojami „Už taiką“. K. Staro, Androniškių kolūkiuose, kurie pagaminė 58—77 proc. planuoto žolės miltų kiekio ir kiekvieno agregato išdirbis čia siekė tik 146—190 tonų.

Dabar agregatai jau įjungti į darbą 7 rajono ūkiuose, tačiau dar lūkuriojama juos panaudoti. Androniškių, „Anykščių šilėlio“, „Nėvėžio“, „Už taiką“ kolūkiuose. Tikslinga ypač susirūpinti, kad platesnį užmojį įgautų žolės kanojų gamyba, kad už žolės miltų ir kanojų darbo kokybę kiekviename ūkyje būtų paskirtas atsakingas žemės ūkio specialistas. Kaip patirta ankstesniais metais, šių pašarų kokybę pablogėja dėl tos priežasties, kad jie gaminami iš peraugusių, sumedėjusių žolės, nerakintami. Dėl

to prarandami vitaminai ir karotinas.

Nors praėjusiais metais sąlygos siloso gamybai buvo gana palankios, vienok „Atelies“, Škiemonių, „Už taiką“ kolūkiuose siloso gamybos užduotys buvo įvykdytos tik 34—60 proc. Todėl šiais metais reikalinga sutelkti dėmesį kukurūzų ir kitų silosinių kultūrų derlingumui padidinti, nes siloso gamybos užduoties rajono ūkiuose šiemet siekia beveik 116 tūkst. tonų, arba 26,2 tūkst. tonų daugiau, negu buvo pagaminta praėjusiais metais. Tam uždaviniui įgyvendinti, kaip pabrėžta pasitarime, reikia iš kiekvieno kukurūzų hektaro gauti ne mažesnę kaip po 300—350 cent, o iš kitų silosinių kultūrų — po 120—150 cent žaliąsias masės derlius.

Pašarų balanse nemažą vaidmenį užima pašariniai šakniavaisiai. Tačiau dar neretai ūkyje dėl nerūpestingos šios kultūros pasėlių priežiūros gaunamas pernelyg žemas derlingumas. Jei

nukelta iš pusės

DIDĮ DARBYMETĮ PRADEDANT

Rajono žemdirbių kolektyvuose prasidėjo labai svarbus pašarų gamybos etapas — šienapjūtės darbai. Nors per pirmąjį vegetacijos mėnesį dėl vėsių oro sąlygų žolė pamažu augo, bet pastarosiomis dienomis palijus ir gerokai sušilus, žolė pastebimai pradėjo pievoze stiebtis. Todėl žemdirbiams dabar iškyla svarbiausias uždavinys — organizuoti, be nuostolių sudoroti visą žolynų derlių ir paruošti kuo gausesnės aukštos kokybės pašarų atsargas gyvulininkystės fermoms.

Nors pirmoji žolė kai kuriuose ūkiuose nėra paka-

Bandomasis laivo „Sojuz T-2“ skridimas sėkmingai baigtas

TASS-o PRANEŠIMAS

1980 metų birželio 9 dieną, sėkmingai įvykdę laivo „Sojuz T-2“ bandomojo skridimo programą, kosmonautai draugai Jurijus Malyševs ir Vladimiras Aksionovas grįžo į Žemę.

Kosmonautai draugai Popovas ir Riuminas toliau dirba orbitiniame komplekse „Saliut-6“ — „Sojuz-36“.

Apskaičiuotu laiku laivas „Sojuz T-2“ atsiskyrė nuo orbitinio komplekso „Saliut-6“ — „Sojuz-36“. Po to pagal programą buvo nuosekliai atskirta orbitinė sekcija, įjungti stabdymo varikliai ir nuleidžiamasis aparatas atskirtas nuo prietaisų ir agre-

gatų sekcijos. Po nuleidžiamąjo aparato valdomo skridimo atmosferoje buvo įjungta parašiotų sistema, o visiškai arti Žemės įsijungė minkšto nusileidimo varikliai.

Nuleidžiamasis aparatas nusileido numatytoje Tarybų Sąjungos teritorijos rajone už 200 kilometrų į pietryčius nuo Džekazgano miesto. Draugai Malyševs ir Aksionovas jaučiasi gerai.

Laivo „Sojuz T-2“ nuleidžiamajame aparate pargebenti į Žemę stotyje „Saliut-6“ ir laive „Sojuz T-2“ atliktų bandymų, tyrimų ir eksperimentų rezultatai.

Kai laivas „Sojuz T-2“ skriejo autonominiu režimu ir kartu su orbitiniu kompleksu, buvo išbandomi ir tobulinami įvairūs serijos „Sojuz T“ pilotuojamo transporto laivo valdymo režimai ir naujos sistemos. Skridimo metu gauti duomenys apdorojami ir tiriami.

Tarybinių mokslininkų ir konstruktorių sukurtas tobulėsnis transporto laivas labai išplečia pilotuojamų skridimų ir orbitinių mokslinių stočių aptarnavimo galimybes, atveria tolesnes kosminės erdvės tyrimo ir įsivienimo perspektyvas.

Bulvėms reikia priežiūros

Atsilus orams, labai intensyviai pradėjo dygti piktžolės. Siemet jų ypač gausu, kadangi dirvų ruošimo metu jų mažai buvo sunaikinta. Be to, esant šaltiems orams, jos silpnai dygo.

Kurklių kolūkio žemdirbiai 150 ha bulvių plotą jau kaupė ir nuakėjo po du kartus ir dabar kaupia ir akėja trečią kartą. Bulvių lauke, kuriame dirbo mechanizatorius Jonas Kukta, su kolūkio vyr. agronomu Leonu Kapušinsku iškasė keletą gumbų, norėdami prognozuoti, kada daigai pasieks dirvos paviršių ir kada baigsis intensyviausias priežiūros laikotarpis. Pasirodė, kad gegužės pirmosiomis dienomis sodintos bulvės išleido tik 5 cm ilgio daigelius ir sudygo maždaug po savaitės. Tokiu būdu iki bulvių sudygimo teks dar ir ketvirtą kartą tarpueilius įdirbti kaupikais ir akėčiomis. Kurkliečiai, dirbdami praligintą darbo dieną, bulves pasodino dviem sodinamosiomis, o priežiūrai išleido tris agregatus, sudarytus iš kaupikų KON-2,8PM ir nariuotų akėčių BSN-4. Kiekvienu tokiu agregatu per dieną apkaupiama po 12—14 ha bulvių. Tokiu būdu, nesuvėlinant darbų, bulvės kaupiamos nuakėjamos kas 5—7 dienas. Su priežiūros agregatais dirba mechanizatoriai Jonas Kukta, Simanas Sargūnas ir Vaclovas Lazickas. Pagal ūkio darbų planą kiekvienam iš

jų paskirtas atskiras bulvių plotas. Ir tai padaryta teisingai, nes, baigus priežiūrą, bus lengviau įvertinti kiekvieno mechanizatoriaus darbo kokybę.

Sistemiškai, kas 5—7 dienos įdirbant tarpueilius, suvėlinama iki 80 proc. vienmečių piktžolių. Išversli į dirvos paviršių šių piktžolių daigeliai labai greit žūva saulės atokaitoje. Sunkiau sekasi kovoti su varpučiu, kurio lengvose Kurklių kolūkio dirvose ypač gausu, nežiūrint, kad iš rudens buvo nupurkšta priešvarpūtiniais herbicidais. Naikinant varpūčių herbicidais, svarbu ne tik herbicido dozė, bet ir išpurškimo laikas. Daug darbų šiais klausimais padaryta Žemdirbystės instituto Vokės filialo herbicidų laboratorijoje, su kurios darbuotojais augalų apsaugos agronomui Juozui Navickui vertėtų pasikonsultuoti. Tiesa, nemažai varpučio šakniastiebių išvelka į dirvos paviršių ir nariuotos akėčios. Saulėtomis dienomis intensyviai priežiūrint bulves, didesnė dalis šių piktžolių žūva, tačiau lietingesnių orų sąlygomis, elektas būna mažas.

Bulvių piktžolėtumą, ypač antroje vasaros pusėje, turėtų sumažinti simazinas, kuriuo visas plotas, nupurkštas luojau po sodinimo. Iki šio laiko dirvoje yra pakankamos drėgmės atsargos. Jeigu ir toliau taip bus, reikia tikėtis geresnio simazino veikimo prieš vienmetes piktžoles.

Bulvių laukų pakraščiuose yra supiltos nemažos krūvelės akmenų. Akmenis kurkliečiai rinko prieš bulvių sodinimą ir dabar teberenka, ypač iš tų laukų, kuriuose derlius bus dorojamas kombainais. Tas padės našiau panaudoti techniką.

Jau dabar ruošiamasi kovai su bulvių maru, nuo kurio ypač lietingais metais nukentė derlius, plinta puviniai. Šie darbai planuojami atlikti pasitelkiant aviaciją.

Didelių bulvių derliumi kurkliečiai bent iki šiol pasigirti dar negali. Tam yra ir objektyvių priežasčių: kalvotos, akmenotos, nevienodos mechaninės sudėties, mažais žemaveikliais išmėtytos dirvos nelėdžia našiai naudoti techniką. Antrą vertus, yra ir gerų poslinkių: suprojektuota specializuota bulvių sėjomaina, parenkant tinkamesnes bulvėms dirvas, pastatyta gera bulvių saugykla, sukomplektuota technika ir kt. Persilaužimas didinanti derlingumą, jau turėtų įvykti šiemet, nes pagrindai iš tikrųjų padėti geri: labai kruopščiai paruošta sėkla, bulvės pasodintos sutankintai ir dabar labai intensyviai priežiūrimos. Todėl, reikia manyti, kad socialistiniuose įsipareigojimuose numatytas bulvių derlius — 180 cent iš ha bus išaugintas.

J. Mikalajūnas

Elmininkų bandymų stoties mokslinis bendradarbis

rinčiuose žolės miltų gamybos agregatus. Nereikia atlikti šienainio gamybos, kad ir technika, ir žmonės sutelktume tam darbui jau šios savaitės pabaigoje. Ypačingą dėmesį būtina skirti pašarų kokybei. Todėl labai svarbu, kad ruošiant šieną, ilgai neužsigulėtų nupjauta žolė pradalgėse, kad jos džiovinimui paspartintų kuo geriau ir našiau panaudotume visus grėblius-vartytuvus. Šienas sudaro stambiųjų pašarų pagrindą. Užtat organizuojant su jo paruošimu susijusius darbus, vertėtų kuo daugiau jo supresuoti ir efektyviau panaudoti aktyvios ventiliacijos įrenginius.

R. BIELSKIS

Žemės ūkio valdybos
vyr. agronomas

DAVEI ŽODI — TESĖK

Sparčiai tempais vystant kiaušinių, šitame penkmetėje didelis dėmesys buvo skiriamas gyvulininkystės kompleksų statybai. Kaip žinia, mūsų rajone dar 1977 metais buvo pradėtas statyti 12 tūkstančių paršelių melnų pajūgumo auginimo kompleksas. Matomai šiuo metu nebereikia įrodinėti, kad pastatius tokį kompleksą, žymiai pagerės darbo sąlygos ir modernios fermose noriau dirbs jaunieji.

Pagal statybos normų trukmę ir darbų apimtį mūsų komplekso statyba turėjo būti užbaigta dar 1979 metų trečiajame ketvirtyje. Atsižvelgiant į eilę susidariusių nesklaidymų ir kliūčių, pagal naujus sudarytus ir patvirtintus planus numatoma šią statybą užbaigti šių metų liepos pirmąją. Vos nepilnas mėnuo lieka iki statybos užbaigimo dienos, tačiau pasižvalgius po statybą iš arčiau, matyti, kad darbų dar gana daug. Per šį nepilną mėnesį statybininkams ir montuotojams reikės dar atlikti statybos-montavimo darbų už 50 tūkstančių rublių.

Statybininkams būlina sutelkti visas jėgas, kad šis

taip svarbus objektas nors ir su pavėlavimu būtų atiduotas eksploatacijai. Jog į šio objekto statybą yra kreipiamas didžiulis dėmesys, liudija ir tas, kad buvo priimtas nutarimas, pagal kurį visi rajono ūkiai turėjo suteikti tam tikrą pagalbą, atidurbant nustačius dienas skaičius. Įgyvendinant šį nutarimą, neliko nuosalyje ir mūsų komjaunimas, kurio iniciatyva organizuojamos komjaunimo-jauimo tautos. Visai tai, be abejoj, gera paspartis statybininkams.

Tačiau keistoka, kad dar atsiranda subrangovų, kurie rodo mažai arba net visai nerodo pastangų. Iš tokių subrangovų, kurie nerodo noro užbaigti savo darbus, galima būtų paminėti Vilniaus pramoninio ūkio Utenos aikštelę, kurios darbininkai atlieka izoliavimo darbus. Nors šioje statyboje svarbiausio objekto katilinės ir mazuto ūkio statybos-montavimo ir derinimo darbai yra jau atlikti, tačiau

vazdynų bei uždaromosios armatūros izoliavimas nebaigtas. Neužbaigus izoliavimo darbų, neleidžiama kurenti katilinės. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, tai smulkmena, bet, pažiūrėjus realiai, tai viskas ir susideda iš smulkmenų. Derintojai negali pilnai užbaigti įrengimų derinimo, o santechnikai — išbandyti apšildymo sistemos šiluminiam efektui.

Siuo metu jau pradeda dirbti darbo komisija. Atskleidžiami visi defektai ir trūkumai, pasireiškę statybos eigoje. Norėsi, kad statybininkai-montuotojai bei derintojai nukreiptų visas savo jėgas greitesniam defektų šalinimui ir taip svarbus ir reikalingas objektas greičiau būtų atiduotas į eksploataciją. O mes, kaip užsakovas, dėsimės visas pastangas ir sugebėjimus iškilusių problemų greitesniam sprendimui.

Br. Janulis
Komplekso inžinierius,
darbo komisijos narys

SUTELKTAS JĖGAS ŠIENAPJŪTĖS DARBAMS

atkel tai iš įprast.

ankstesniais ir praėjusiais metais, gerą patirtį sukauptus, „Gintaro“, „Atžalyno“, „Pirmyn į komunizmą“, Svėdasų kolūkiuose iš kiekvieno hektaro prikasaama daugiau kaip po 500 cent šakniavaisių, tai „Už taiką“, Cerniachovskio, Skiemonių, M. Melnikaitės kolūkiuose. Naujasodžio tarybiniam ūkyje, kur stokoja šakniavaisių auginimui deramo dėmesio, kasmet prikasaama iš hektaro vos po 120–200 cent. Todėl šiuo metu ypatingą rūpestį reikia sutelkti šakniavaisių pasėlių priežiūrai, papildomam jų patrešimui, savalaikiam išrelinimui.

Gaminant pašarus, kaip buvo pažymėta pasitarime, svarbu užtikrinti ne tik jų gamybos kiekį, bet ir gerą kokybę. Pašaro kokybę, kaip taisyklė, nukentčia ten, kur nesilaikoma būtiniausių gamybos technologijos reikala-

vimų. Visas neklasinis šienas praėjusiais metais buvo pagamintas Andrioniškio, Cerniachovskio, Surdegio, „Vienybės“ kolūkiuose. Tuo tarpu esama ir seklinių pavėzdžių „Gimtosios žemės“, Kurklių, „Lenino kelių“, „Už taiką“ kolūkiuose, Elmininkų eksperimentiniame ūkyje, kuriuose visas pagamintas šienas atliko pirmos ir antros klasės reikalavimus. „Aušros“, „Nėvėžio“ ir kituose ūkiuose šieninio kokybė pernai nukentėjo dėl to, kad nepakankamai žolė buvo susmulkinama ir suslegiama, dar netvarkingai atliktas tranšėjų užsandarinimas. Sielos kokybė Skiemonių ir kituose ūkiuose buvo prastė, todėl, kad pernelyg užsiėmė tranšėjų užpildymo žaliąja mase trukmė, kad gamybos eigoje silosos užteršiamas žemėmis.

Pašarų ištekliais papildyti reikalinga kuo geriau panaudoti miškuose, pakrūmėse, pelkėse, paupiuose ir pažerėse bei kituose ne ūkio naudmenų plotuose augančią žolę. Šiais metais iš tokių plotų būna sukaupti rajone daugiau kaip 23 tūkstančius tonų žalosios masės. Ne mažiau svarbu, kad šienapjūtės darbymečio dienomis kuo mažiau ir be sutrikimų darbuose būtų panaudojamos šienapjovės, ypač didesniuose žolynų masuose tikslinga racionaliiau naudoti plačiaabares šienapjovės. Tačiau nerimą kelia tai, kad iki šiolei nebuvo sutvarkyti visi esantys grėbliai-varttuvai Cerniachovskio, „Nėvėžio“, Skiemonių, Surdegio ir kai kuriuose kituose kolūkiuose. Žymiai efektyviau pašarų ruošimo baruose vertėtų pasitelkti esančius ūkiuose presus, didinti jų darbo našumą, šieno rinkimui plačiau panaudoti, kaip tai daroma „Svyturio“, „Aukštakalnio“ kolūkiuose, Elmininkų eksperimentiniame ūkyje, šieno rinktuvus NTVS-4 ir PK-1.6.

„Svyturio“ kolūkyje bei Staškūniškio tarybiniam ūkyje šieno pakrovimui daržinėse naudojami greiferiniai krautuvai, kuriuos ir kituose ūkiuose, turinčiuose geresnes daržines, tikslinga įsirengti.

Siekiant paruošti kokybiškesnius pašarus, reikėtų kiekvienam ūkyje kuo geriau panaudoti visus aktyviosios ventiliacijos įrenginius, o šio darbo kontrolei tikslinga paskirti atsakingą darbuotoją — energetiką.

Pasitarimo dalyvių dėmesys ypač atkreiptas į tai, jog pašarų gamybos laikotarpiu būtina organizuoti socialistinių lenktyniavimų mechanizatorių tarpe, kad susumuojant šio lenktyniavimo rezultatus, efektyviai būtų taikomos materialinio ir moralinio skatinimo priemonės šio darbo pirmūnams, ypač atsižvelgiant į jų darbo kokybę. Ūkių pirminėms partinėms organizacijoms iškyla svarbus uždavinys — šienapjūtės dienomis užtikrinti komunistų ir komjaunuolių avangardinį vaidmenį, komunistų jėgų išdėstymą svarbiausiose darbo baruose, suaktyvinti liaudies kontrolierių veiklą, ypač tikrinant darbų kokybę, jautresnį dėmesį skirti mechanizatorių buitinėms sąlygoms, pasirūpinti jų maitinimo klausimais. Svarbu sudaryti technikos gedimų šalinimo grandis, jas nukreipti ten, kur daugiausia būna sutelkta technika.

Pasitarimo-seminaro dalyviams, apsilankiusiems Elmininkų eksperimentinio ūkio žolės miltų gamybos agregato patalpose, klijimuose, šienapjūtėi išrikiuotos technikos aikštelėse, apie šienavimo, šieno varlymo ir presavimo bei kitos technikos praktišką panaudojimą pasakojė šio ūkio vyriausias inžinierius K. Gokas, technikos eksploatacijos vyresnysis inžinierius A. Mičelis ir kiti specialistai.

„K. d.“ Inf.

Specialistas rašaria

Organinės trąšos — žiemkenčiams

Tie žiemkenčių plotai, kurie pernai rudenį buvo patrešti organinėmis trąšomis, žiemojo geriau, negu jomis netrešti. Dalį žiemkenčiams skirtų plotų iš rudens organinėmis trąšomis buvo patrešę „Pirmyn į komunizmą“, „Anykščių šilėlo“, K. Staro, „Svyturio“ kolūkiai, Sodinininkų bandymų stoties eksperimentiniai ūkiai. Čia galima tikėtis brandaus grūdo. Tačiau nė vieno hektaro žiemkenčiams skirtų dirvų organinėmis trąšomis pernai nepatrešė „Puntuko“, „Vienybės“, Skiemonių kolūkiai, Jakšiškio, Naujasodžio tarybiniai ūkiai.

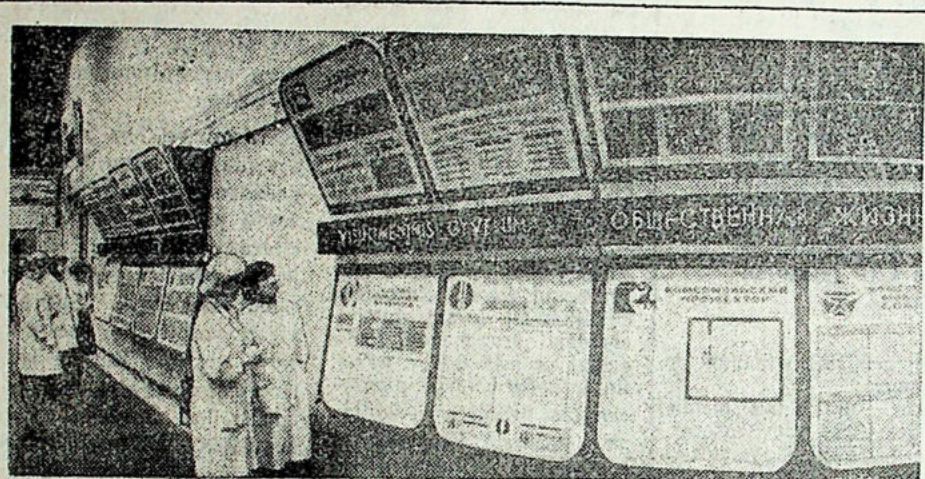
Norint organinėmis trąšomis patrešti daugiau žiemkenčiams skirtų dirvų, reikėtų jau dabar jas gabenti į atitinkamus sėjomainos laukus, būtent, antrųjų metų dobilienas, pūdymus, baigiamus melioruoti plotus.

Rajone šiais metais po daugiametį žolų bus sėjama apie 5050 ha žiemkenčių, po pūdymų — 1800 ha ir apie 380 ha po melioracijos. Iki šienapjūtės įkarščio dalį organinių trąšų išvežs ir sukovus šiuose laukuose, vėliau jas būtų galima iškratyti ir įterpti.

Ag. E. Kučinskienė

KOLEKTYVINIS DARBAS

8 psl. 1980. VI. 12

Vilniaus TSRS 50-mečio kuro aparatūros gamyklos kolektyvas daug kartų yra tapęs sąjunginio socialistinio lenktyniavimo nugalėtoju. Sėkmingai įvykdomos ir viršijamos gamybinės užduotys, o už gerą produkcijos kokybę gamykla neseniai ketvirtą kartą buvo įteiktas VPSC ir TSRS valstybinio standartų komiteto diplomas. Pasiekti gerų darbo rodiklių daug padeda sumaniam organizuojamas socialistinis lenktyniavimas, jo viešumas, operatyvi informacija apie socialistinių įvykių vykdymą.

NUOTRAUKIOJE: prie įmonės vaizdinės agilacijos stendų.

A. Sabaliausko nuotr. (ELTA)

Jaunųjų žemdirbių draugystė

Baltarusijos TSR Mogiliovo rajono kolūkį „Zaria“ ir mūsų rajono „Lenino kelių“ kolūkį skiria virš pusės tūkstančio kilometrų. Jeigu važiuodami šį atstumą matuosime kilometrą, valandomis — kelionė bus gana ilga. Tačiau kelionė neprailgs, jeigu ji bus ilgai svajota, laukta, jeigu į kelią kvies tolimi draugai, naujos pažintys... Būtent tai gegužės pabaigoje pajuto „Lenino kelių“ kolūkio komjaunimo delegacija, išsirušusi į tolimą kelionę pas savo socialistinio lenktyniavimo partnerius — „Zaria“ kolūkio komjaunuolius...

„Lenino kelių“ kolūkis jau nebe pirmus metus lenktyniauja su broliškosios „Baltarusijos Mogiliovo rajono kolūkiu „Zaria“. Vieniems apie kitus leniniečiams ir žaričiams sužinoti tekdavo iš laikraščių puslapių, iš ūkiuose apsilankiusių delegacijų narių lūpų. Tekdavo susitikti ir abiejų ūkių vadovams Aleksandrui Slavenskui ir Jakovui Sapiro. O štai didesnėmis delegacijomis ūkiai iki šiolei ir nesikeisdavo.

„Lenino kelių“ kolūkio pirminės komjaunimo organiza-

cijos sekretorei, buhalterei-operatori Nijolei Maišelienei kilo mintis užmegzti ryšius su mogilioviečiais. Šiam sumanymui pritartė ir ūkio vadovai, ir partinė organizacija, komjaunimo aktyvistai. Taip į Mogiliovo rajono kolūkį „Zaria“ nuskriejo pirmasis laiškas, kuriame leniniečiai pasakoja apie savo ūkį, jaunimo laimėjimus, pakvieta žaričiams draugauti ir bendradarbiauti. Netrukus į „Lenino kelių“ kolūkį atėjo atsakymas. „Zaria“ kolūkio komjaunuoliai mielai sutiko susirašinėti, lenktyniauti, pasakojoti apie kolūkį. Naujųjų draugų laiškas visus labai sudomino. Pasirodo, „Zaria“ — viepus iš stambausių Mogiliovo rajono ūkių, kuris šiemet pažymės savo gyvavimo 50-meį. Vien per paskutiniuosius keturis šio penkmečio metus ūkyje pastatytas 6000 vietų verslių kompleksas, kuriame greitai laiku per metus bus išauginama ir realizuojama po 2650 veislinių telyčių. Ūkyje išaugo kombinuotų pašarų cechus, mechanizacijos kiemas, daug kitų ūkinių ir buitinės paskirties pastatų. Ūkyje gyvena ir dir-

ba gražus būrys jaunimo. Vien pirminė komjaunimo organizacija savo gretose apjungia beveik 70 komjaunuolių... Laiško pabaigoje kolūkio „Zaria“ komjaunuoliai „Lenino kelių“ kolūkio jaunimo delegaciją pakvieta pavišėli pas save... Ir štai pro mikroautobus „Latvija“ langus jau smėkščiojo Baltarusijos TSR kaimų ir miestų vaizdai. Po ilgos kelionės „Lenino kelių“ kolūkio komjaunimo aktyvistus, jaunus komunistus buhalter-operatorę Nijolę Maišeliene, buhalterę-apskaitininkę Nijolę Rimklę, vairuotoją Rimantą Polikevičių, komjaunuolius mechanizatorių Petrą Buzėną, vairuotojus Petrą Jasaitį, Albiną Namiejūną ir kitus svečiai sutinka „Zaria“ kolūkio pirmininkas Jakovas Sapiro, pirmininko pavaduotojas, partinės organizacijos sekretorius Viktoras Bogomazovas, pirminės komjaunimo organizacijos sekretorė, sekretorė-mašininkė Galina Baicova, komjaunimo aktyvistai. Taip prasidėjo pažintis su naujaisiais draugais. O paskui sekė kelionė po ūkį. „Lenino kelių“ kolūkio jaunimo delegacija su-

sipažino su mechanizacijos kiemu, kuriame šiuo metu yra arti 70 įvairių traktorių, 30 automašinų, 20 grūdinių kultūrų nuėmimo kombainų, daug kitos technikos. Čia pastatytos erdvios mechaninės dirbtuvės, dideli garažai automašinoms, dabar statomi garažai kombainams. Vieniems buvo įdomu pabuvoti 6000 vietų telyčių komplekse.

Yra ūkyje ir stambios kiaušinių fermos, kuriose šiuo metu auginama apie 4000 kiaušinių. Šiais metais žaričiai numatė išauginti iki 30 kg ir realizuoti ūkiams apie 7000 paršelių, o 1981 metais realizuojamų paršelių skaičius prašoks jau 10.000. Žaričiai svečiams aprodė kombinuotų pašarų cechus, supažindino su gyvulininkystės darbuotojų, mechanizatorių darbo ir buities sąlygomis. Čia pačių įvairiausių darbų baruose galima pamatyti dirbančius jaunus žmones. Vien su aukščiau išsilaivimu kolūkyje dirba 18 specialistų... Kiekvieną svečią, atvykusį į kolūkį „Zaria“, šeimininkai nuveda prie gražaus berželiais apaugusio kalnelio, kuriame stovi

kuklus paminklas. Čia buvo stambus Gorianų kaimas, kurį 1943 metų rugsėjį su 364 žmonėmis sudegino fašistai. Pagerbė nekaltai žuvusiųjų valstiečių atminimą ir „Lenino kelių“ kolūkio jaunimas. Įvyksioje kolūkio šventėje — sėjos pabaigtuvėse buvo pasirašytos abiejų kolūkių pirminių komjaunimo organizacijų socialistinio lenktyniavimo sutartys. Kolūkių „Zaria“ ir „Lenino kelių“ jaunimas įrašė ne tik gamybinius rodiklius, kuriuos planuoja pasiekti paskutiniaisiais dešimtojo penkmečio metais. Daug vietos socialistiniuose įsinairengimuose skiriama ir judėjimui už komunistinę pažangą į darbą, politinio bei bendrojo išsilavinimo lygio, kvalifikacijos kėlimui, sportiniam, kultūriniam-masiniam darbui. Abiejų ūkių jaunimas tvirtai pasiryžęs savo duotą žodį įvykdyti. Tikrai tam prireiks sukaupti visas pastangas ir įtemptai tarpusavyje pasivaržyti. Į namus išvažiuo leniniečiai pamatę daug naujo, įdomaus, įgiję naujų puikių draugų.

O šios savaitės pabaigoje į rašytojo Juozo Tumo-Vaižgančio gimtinės žemę atvyks Mogiliovo rajono „Zaria“ kolūkio partinė-komjaunimo delegacija.

Vyt. Bagdonas

Jeigu isidarbina nepilnametis

Pagal veikiančius darbo įstatymus neleidžiama priimti į darbą asmenų, jaunesnių kaip šešiolika metų amžiaus. Išimtiniais atvejais, audierius su profesinės sąjungos fabriko, gamyklos, vletos komitetu, gali būti priimami į darbą asmenys, kuriems yra suėję penkiolikmeta.

Visi jaunuoliai ir merginos nuo 15 iki 16 metų, baigę aštuonmetes mokyklas, gali dirbti visuomenei naudingą darbą ir jiems sudaromos plačios galimybės baigti vidurinį mokslą, derinant mokymąsi su gamybinu darbu.

Asmenys, baigę bendrojo lavinimo aštuonmetes ir vidurines mokyklas ir norintys dirbti gamyboje, bet neturintys darbininko kvalifikacijos, turi būti pirmiausia siunčiami į profesines technikos mokyklas. 1969 m. gegužės 12 d. Lietuvos KP Centro Komitetas ir Lietuvos TSR Ministrų Taryba priėmė nutarimą, kuriuo leidžiama įmonėms, statyboms, tarybinėms ūkiams ir organizacijoms teikti profesinės technikos mokykloms patalpas, skirti joms reikalingus įrenginius, prietaisus, įrankius ir medžiagas tiek mokymui, tiek įmonių ir organizacijų užsakymams gamybinio mokymo metu atlikti. Šios išvardytos priemonės profesinės technikos mokykloms teikiamos nemokamai.

Priimant į darbą paauglius iki 18 metų amžiaus, ūkių vadovai kartu su profesiniais organizacijomis privalo prižiūrėti, kad jaunuoliams ir merginoms būtų leidžiama dirbti tik po medicininės apžiūros ir tiksliai pagal gydytojo darbine rekomendaciją, reikalaujant iš jų, kad jie gamyboje vadovų smulkiai supažindinti priimančius dirbti jaunas darbininkus su vidaus tvarkos taisyklėmis, rengti jiems kruopščių instruktažą apie saugumo techniką, leisti savarankiškai dirbti tik tada, kai jie išmoka saugų darbo būdų ir gauna pagal nustatytas normas apsaugos priemones, specialius drabužius ir specialią avalynę, auklėti paauglius geriausiomis įmonės tradicijomis, skirti kadrinius darbuotojus, galinčius jiems perduoti darbo patirtį ir žinias. Gamyboje leidžiama mokyti paauglius tu profesijų, kurios atitinka jų amžių, fizinę bei protinę išsivystymą ir sveikatos būklę.

Jaunesiems kaip aštuoniolikos metų amžiaus jaunuoliams ir merginoms draudžiama dirbti sunkius darbus, darbus kenksmingomis ar pavojingomis sąlygomis ir požeminius darbus, nešioti ir vežioti krovinius, kurių svoris viršija jiems nustatytas maksimalias normas. Nepilnamečiai nuo 16 iki 18 metų jokiu būdu negali būti skiriami darbams, susijusiems išimtinai su nešiojimu ir kilnojimu krovinų, sunkesnių kaip 4,1 kg. Abiejų lyčių paaugliams nešioti ir kilnoli sunkumus leidžiama tik tada, kai tai yra tiesiogiai susiję su paauglio nuolatiniu profesiniu darbu ir sudaro ne daugiau kaip trečdalis jo darbo laiko. Paaugliams nuo 16 iki 18 metų yra nustatytos tokios maksimalios sunkumų nešiojimo ir kilnojimo normos: sunkumų nešiojimas — nuo 16 iki 18 metų berniukams — 16,4 kg, mergaitėms — 10,25 kg. Krovinų nešiojimo bei vežiotimo normas nustato specialūs nutarimai.

Jaunesni kaip aštuoniolikos metų amžiaus asmenys darbo santykiuose teisių atžvilgiu prilyginami suaugusiems darbuotojams, o darbo apsaugos, darbo laiko, atostogų ir kitių kitų darbo sąlygų srityje turi lengvatų.

Lietuvos TSR DK 209 str. nurodo, kad draudžiama skirti jaunesnius kaip aštuoniolikos metų amžiaus darbininkus ir tarnautojus dirbti naktinius ir viršvalandinius darbus, taip pat dirbti poilsio dienomis.

Darbo trukmė darbininkams ir tarnautojams nuo 16 iki 18 metų nustatyta 36 valandų per savaitę, o asmenims nuo 15 iki 16 metų — 24 valandos per savaitę. Esant penkių dienų darbo savaitę, nepilnamečių nuo 16 iki 18 metų darbo pamainos trukmė negali būti ilgesnė kaip 7 valandos, o nuo 15 iki 16 metų negali būti ilgesnė kaip 5 valandos.

Jaunesiems kaip aštuoniolikos metų amžiaus darbininkams ir tarnautojams, esant sutrumpintam jų kasdieninio darbo laikui, darbo užmokeskis mokamas tokio dydžio, kaip ir atitinkamų kategorijų darbininkams ir tarnautojams, kuriems kasdieninio darbo laikas nesutrumpintas. Jeigu nepilnamečio darbuotojo darbas apmokamas pagal laiką, tai jam, nors jo darbo diena ir sutrumpinta, turi būti mokamas

suaugusio darbininko mėnesinis atlyginimas arba dieninis atlygis. Kai nepilnamečio darbuotojo darbas apmokamas pagal valandinį tarifinį atlygį, jis turi teisę gauti priemonę už laiką, kuriuo jo kasdieninis darbas trumpinamas palyginti su suaugusiųjų darbuotojų kasdieninio darbo laiku. Įmonėse, kur patvirtinti dieniniai tarifiniai atlygiai, visiems paaugliams iki 18 metų už darbą švenčių dienų išvakarėse mokama kaip už visą darbo dieną, t. y. jie gauna visą tarifinį dieninį atlygį. Kadangi nepilnamečių darbuotojų darbas, esant sutrumpintam darbo dienai, apmokamas kaip ir suaugusiųjų darbuotojų, tai ir premijos turi būti apskaičiuojamos procentais nuo faktinio uždarbio, atsižvelgiant į priemonę.

Jaunesiems kaip aštuoniolikos metų amžiaus darbininkams ir tarnautojams kasmetinių atostogų duodama vienas kalendorinis mėnuo. Atostogos duodamos vasara arba nepilnamečių pageidavimu bet kuriuo kitu metų laiku. Darbininkams ir tarnautojams, jaunesniems kaip 18 metų, jiems prašant, už pirmuosius darbo metus duodamos atostogos, nesuėjęs vienuolikai nepertraukiamo darbo mėnesių. Kai moksleiviai baigia profesines technikos mokyklas, atostogos jiems suteikiamos įmonių, statybų, tarybinių ūkių

ir kitų organizacijų, į kurias jie siunčiami dirbti, lėšomis; šios atostogos apmokamos, imant pagrindu tarifinį atlygį pagal suteiktą baigusiam kvalifikaciją kategoriją arba atitinkamą atlyginimą. Šių atostogų duodama: absolventams, jaunesniems kaip 18 metų, — vienas kalendorinis mėnuo, o visiems kitiems absolventams — kiek yra nustatyta šios profesijos ir specialybės darbuotojams įmonėse, įstaigose ir kitose organizacijose.

Atleidžiant nepilnamečius administracijos iniciatyva, be profesinės vietos komiteto sutikimo, taip pat reikalingas ir rajono nepilnamečių reikalų komisijos sutikimas. Visais atvejais, kai nepilnamečiai paduoda pareiškimus, prašydami atleisti iš darbo ju pageidavimu, įmoniu, įstaigų ir organizacijų administracija privalo per tris dienas pranešti apie tai Nepilnamečių reikalų komisijai, kad ji galėtų įstatymo nustatyto laiku išsiaiškinti, kokios yra tikrosios pareiškimų apie išėjimą iš darbo priežastys, ir imtis priemonių, kad nepilnametis liktų senajame darbe arba būtų įdarbintas kitoje įmonėje, organizacijoje, įstaigoje.

J. Beresnevičius
Anykščių rajono tarpukinės
jurisdikcijos grupės
vyresn. juriskonsultas

MIESTUOSE IR RAJONUOSE

(Praneša vietiniai laikraščiai)

VALO LAUKUS

Kupiškio rajono ūkių laukuose renka akmenis Durpių įmonės, Statybinių medžiagų gamyklos, Komunalinių įmonių kombinato ir kitų įmonių bei įstaigų talkininkai. Į pagalbą taip pat atvyko šefai iš Panevėžio — „Ekranas“ gamyklos darbininkai ir miesto vienuoliklosios vidurinės mokyklos moksleiviai.

Vilkaviškio antrosios vidurinės mokyklos mokiniai nurinko akmenis „I komunizma“ kolūkyje maždaug nuo 200 hektarų. Tauragės rajono žemdirbiams ypač aktyviai talkina Skaudvilės ir Upynos vidurinės mokyklos.

PERTVARKOMA GAMYBA

Kretingos rajono Darbėnų susivienijimo ūkiuose, rašo „Svyturys“, jau baigiamos rekonstruoti gyvulininkystės fermos. Visi ūkiai formuoja stambius pienininkystės kompleksus. Darbėnų ir Laukžemės kolūkiai dabar vienoje vietoje gali laikyti po 600, o Grušlaukės — 400 karvių. Grušlaukės kolūkyje, kuris specializuojasi auginti kiaules, pastatytas 4000 vietų kompleksas.

Jau kelvinti metai susivienijimo ūkiai keičiasi tarusavyje gyvuliais. Antai Kaščiūnų kolūkis priima iš Darbėnų ir Laukžemės kolūkių

penėjimui buliukus, o veislinės telyčias perduoda Darbėnams.

DU PENKMEČIAI

Lenktyniaudami Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 40-mečio garbei, Raseinių MSV 110 traktorininkų, buldozerininkų, ekskavatorininkų, kelmavimų mašinistų ir kitų mechanizatorių bei automašinių vairuotojų dirba ateinančio penkmečio saskaitai. Geriausi pagal savo profesijas — buldozerininkas J. Jocius ir kelmavimų mašinistas P. Volskis, informuoja „Naujas rytas“, baigia įvykdyti asmenines dviejų penkmečių užduotis.

RESTAURATORIAI ĮSIKURIA TELSIUOSE

Klaipėdos restauravimo dirbtuvės įsteigė Telsiuose savarankišką aikštelę. Jos viršininkas P. Januška pasakoja „Komunizmo švetryje“, kad miesto vertingiemis pastatams atkurti prireiks ne mažiau kaip dešimt metų.

Restauravimo darbai vyksta ir rajone. Baigiami restauruoti buvusio Džiuginėnų dvaro pastatai, ruošiamasi pradėti darbus buvusiam Gaudikaičių dvare. Anulėnų tarybiniam ūkyje. Paruošta dokumentacija S. Daukanto namui Papilėje.

(ELTA)

Nelegalus „ilgapirščių“ būrelis

Kiekvienas žmogus turi vienokį ar kitokį pomėgį, priklauso kokiam nors visuomeninei organizacijai, draugijai, būreliui. Daug jų prieštaringai. Veikia ir toks nelegalus „ilgapirščių“ būrelis, į kurį pasižovus įstoti — jokių pareiškimų rašyti ir stojamojo mokesčio mokėti nereikia. Tik jeigu į save lenktus pirštus susimąstai į valstybės aruodą ar žmogaus

kišenę įleisti, su teisingumo organais tenka atsiskaityti. Atsiskaitymo suma priklauso nuo to, kokio dydžio kasiu susigundel.

Skiemonių kolūkio traktorininkai Vytautas Kurkis ir Bronius Kunčius, norėdami tapti teisėtais „ilgapirščių“ būrelio nariais, susigundė ūkiui priklausančiomis mineralinėmis trąšomis. Vytautui Kurkiui tapli šio būrelio nariu mieliai padėjo ir Stasė Bimbirienė, nupirkusi iš jo pavogtas gėrybes. Stasiui Siaučiuilui ir Poaliniui Kuznecovai „ilgapirščių“ vardą pelnyti padėjo kalvadosas, pasisavinęs iš vyno pramonės gamybinio susivienijimo

„Anykščių vynas“, kuriame jie dirba. „Gintaro“ kolūkio kolūkietė Emilija Jakeliūnienė Kavarsko parduotuvėje Japtai įsidėjo į kišenę nedidelę prekę — kelnaites, bet vis vien be jokios konkurencijos buvo priimta į būrelį. Kadangi prekę kukli, tai ir sumą mažesnę buvo priversta sumokėti — tik 25 rublius, kitiems gi likimas lėmė po 40 ar 50 rublių pabaudas pakloti.

Į ilgapirščių būrelį įstojimo sąlygos, reikia manyti, aiškios, todėl tie, kurie nori tapti jo nariais ir dar nesipelnę padėjo kalvadosas, pasisavinęs iš vyno pramonės gamybinio susivienijimo

G. Pyla

Vynas brangesnis už konjaką

Daug kas žino, kad iš Anykščių pardavinėjami svaiginamųjų gėrimų brangiausiai kainuoja įvairių rūšių konjakai.

Ne, ne tiesa, bandys kai kas ginčyti. Brangiausiai, atseit, kainuoja susivienijime „Anykščių vynas“ pagamintas vynas, už kurio butelį reikia mokėti ne mažiau dešimtinės. Ir jie teisūs. Nedarant ilgų apibendrinimų ir išvady dėl tokio „pabrangimo“, tegu kalba patys „pirkėjai“. O prie jų priklauso Bronislavas Dluskis — „Pantuko“ kolūkio kolūkietis, kuris už 2 butelius vyno sumokėjo 20 rublių. Rimantas Naura — Anykščių MSMV darbuotojas už 5 butelius mokėjo 50 rub., o tos pačios darbavietės darbuotojai Borisui Andrejevui 2 buteliai kainavo 30 rub.

Vytautas Jasiūnas, niekur nedirbantis, (gal jau įsidarbino), už tokį vieną butelį paklojo net 25 rub.

Matote, vynas tapo brangesnis už konjaką. Bet gi šie vyrai pirklo jį ne parduotuvėse, o perlipę per tvorą į gamyklos teritoriją, pagrobė. Tik nesėkmingai. Ir skystimelio neragavo, o už „sportinius“ triukus rajono Liaudies teisme jiems ištis buvo pateiktos tokios saskaitos.

B. Milkus

KOLEKTYVINIS
DARBAS

3 psl. 1980. VI. 12

Vyrus lydėjo nesėkmė

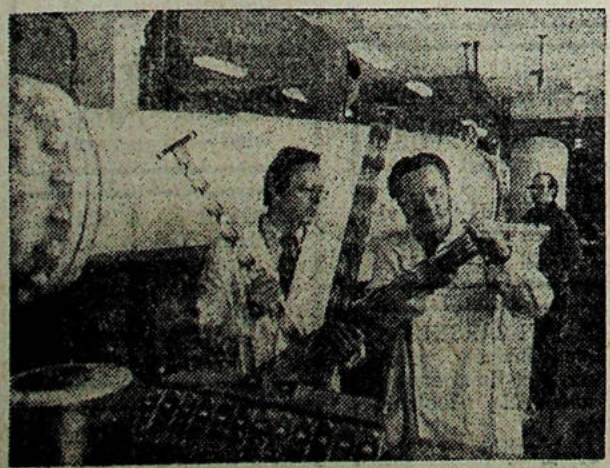
Grazūs agurkėliai užaugo „Gintaro“ kolūkio šilnamuose. Ir prieiti prie jų ne taip sudėlinga. Praplėsei plėvelę vidurnaktį, kai niekas nemato, ir žalieji „vitaminai“ tavo. O jie reikalingi jaunam organizmui. Taip mąstė niekur nedirbantis Robertas Kernagis iš Dauginių kaimo ir jo draugas, būsimasis vairuotojas, lankantis kursus prie Anykščių ATJ, Vytautas Kvieska. Tik gaila, kad tą naktį nepavyko iki soties pasistiprinti žaliaisiais „vitaminais“. Teisingumo organai paprašė vyrų grąžinti tai, ką jie „prisigurkavo“ ir sumokėti pabaudas po 40 rublių.

P. Kiela

Balon kritęs, sausas nekelsi

Kas nežino šio priežodžio. Kai 1979 metais balandyje Levaniškio kolūkio traktorininkas Vytautas Kirvelis, girtas vairavęs sunkvežimį, prarado vairuotojo teises pusantros metų laikotarpiui, jautėsi tarsi įkritęs į balą. Būtų gal kaip nors ir išdžiūvęs ir vėl sėkmingai sukiojęs mašinos vairą. Deja, pritrūko vyrui kantrybės ir vėl nesėkmingai girtam pasivažinėti. Įstatymai pažeidėjų neglosto: dabar Vytautas Kirvelis nubastas vienu metų laikui pataisos darbais, išskaitant kas mėnesį iš jo darbo užmokesčio 15 proc. valstybės naudai.

T. Elisevičius

Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Fizikinių-techninių energetikos problemų instituto mokslininkų kolektyvas nagrinėja aktualias aukštų temperatūrų fizikos problemas, ieško būdų, kaip racionaliau naudoti kuro ir energetikos išteklius, kuria ir bando labai atsparias medžiagas ateities elektrinėms.

NUOTRAUKOJE: šilumokaičių hidrodinamikos laboratorijos moksliniai bendradarbiai (iš kairės) P. Daujotas, V. Ilgarbis ir V. Simanavičius daro mokslinius eksperimentus prie didžiojo hidrodinamikos stendo.

T. Zebrausko nuotr. (ELTA)

Vašaros spartakiadai pasibaigus

Dvipūdės gijos kilnojimo, virvės traukimo bei lengvosios atletikos varžybomis finišavo šių metų rajono vašaros spartakiada. Dėl nugalėtojų bei prizinių vardų kovojo miesto ir kaimo fizinės kultūros kolektyvai. Miesto kolektyvų grupėje dvipūdės gijos kilnojimo varžybose pirmąją bei trečiąją vietą iškovojo Melioracijos statybos montavimo valdybos atstovai A. Sajevičius ir A. Gabrieličius. Antras liko vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynos“ sportininkas V. Paškevičius. Tarp komandų nugalėtojai tapo MSMV dvipūdės gijos kilnojimo, aplenkė „Anykščių vyno“ ir Tarpkolūkinės statybos organizacijos kolektyvus. Iš kolūkių ir tarybinių ūkių sportininkų asmeninėje įskaitoje pirmąją ir antrąją vietą iškovojo „Gintaro“ kolūkio atstovai A. Vildžiūnas ir A. Jasikonis, aplenkė Naujasodžio tarybinio ūkio sportininką A. Audenį. Slipriausia buvo „Gintaro“ kolūkio komanda. Antrasis liko Naujasodžio tarybinio ūkio dvipūdės gijos kilnojimo. Trečiąją vietą iškovojo elmininkiečiai.

Pasibaigus dvipūdės gijos kilnojimo varžyboms, į kovą stojo virvės traukimo komandos. Nugalėtojų vardus iškovojo Tarpkolūkinės statybos organizacijos bei Naujasodžio tarybinio ūkio atstovai. Nemažiau įtempta kova vyko bėgimo takeliuose bei šuolių į tolį, į aukštį, rutulio stūmimo ir ieties metimo sektoriuose. Moterims ir vyrams rungtyniaujant 100 m bėgime nugalėtojai tapo Androniško kolūkio ir El-

mininkų eksperimentinio ūkio atstovai D. Zukauskaitė ir G. Jurelė. 200 m nuotolį greičiausiai įveikė androniškiečiai K. Kostinaitė ir Tarpkolūkinės statybos organizacijos atstovai R. Vaitkus. 400 m bėgime nepalankiausia buvo Androniško kolūkio atstovė J. Rūta-
vičiūtė bei elmininkietis A. Bartulis. 800 m nuotolį greičiausiai įveikė Melioracijos statybos montavimo valdybos atstovė J. Sarkytė bei Elmininkų eksperimentinio ūkio bėgikas K. Tomas. Šuolio į aukštį rungtyje nugalėtojų vardus iškovojo elmininkietė A. Kraujelienė ir „Gintaro“ kolūkio atstovai V. Sičiūnas. Ietį toliausiai skraidino Tarpkolūkinės statybos organizacijos atstovai N. Cereškaitė bei A. Preibys. Rutulio stūmimo nugalėtojai tapo Naujasodžio tarybinio ūkio sportininkai A. Audenienė ir B. Samuolis. Vyrams, rungtyniaujant 1500 m bei 3000 m nuotoliuose, pirmąsias vietas iškovojo elmininkietis A. Bartulis bei „Atletikos“ kolūkio atstovai A. Gražys. Tarp komandų lengvosios atletikos varžybas laimėjo Tarpkolūkinės statybos organizacijos ir Naujasodžio tarybinio ūkio kolektyvai.

Pasibaigus varžyboms buvo susumuoti šių metų rajono vašaros spartakiados bendrakomandiniai rezultatai. Rajono vašaros spartakiados nugalėtojai bendrakomandinėje įskaitoje tapo Tarpkolūkinės statybos organizacijos ir „Gintaro“ kolūkio fizinės kultūros kolektyvai. Antrąsias vietas iškovojo vyno pramonės „gamybinio susivienijimo“ „Anykščių vynos“ ir Naujasodžio tarybinio ūkio atstovai. Trečioje vietoje liko Rajkoopsajungos ir Elmininkų eksperimentinio ūkio kolektyvai.

R. Kastečka

MIŠKO ETIUDAI

LAKŠTINGALŲ NAKTYS

Prasidėjo žvaizdos, baltomis ievomis dūluojančios naktys. Sviesios jos ir nuo lakštingalų giesmių. Dar vakarėjant tos dainorėlės pabando vieną kitą gaidą, o kai sutemsta, pliekia, čiauska, ulba. Trėlė seka trėlę. Suklūsta pamiškės, paupiai, o ievos, rodos, net virpa nuo nepaprastos ir skambios giesmės.

Per visą naktį suikia lakštingalos. Įdėda į savo giesmę džiaugsmą, aistrą, savęs teigimą, teisę į savo pamėgtus medžius, plotelį po gimtinės žvaigždėmis ir saule. Ir man rodos būtų šventvagiška nukirsti tą medį, nulažyti tą šaką, ant kurios tupi ir suikia lakštingala. Gal tos šakos tami ir sulapojo, kad žalioje vygėje supytų paukštį, lizdą, giesmę?

Krūmokšnių, medžių prižėlęs Anykštos slėnis šianakt tiesiog aidė aidi nuo lakštingalų. Vienam giesmininkui atsiliepia kitas. Slėnis sklindas giesmės, nesutelpa jame, teška per kraštus į naktį, į mėnesieną. Virš visų nakties garsų, virš tamsos — lakštingalų suokimas. Pasiklausai jo ir nori visada likti jaunu, galvoji tik apie tai, kas šviesu ir gera. Stiebuklinga giesmė...

Eime į lakštingalų naktį. Pasiklausykime ir širdimi. Kad būtume tikri ir šviesūs, kaip ši giesmė. Kad ji metų metus aidėtų atminty, lydėtų iš vieno pavasario į kitą.

MISKINE OBELIS

Einant iš tamsaus eglyno į pamiškę mane lydi šio nuojauta, kad turėčiau pamatyti kažką šviesaus. Ir tikrai netrukus pro medžių šakas išvydau iš tolo baltumų plieskiančią miškinę obelį. Tamsiai žaliu eglačiu fone ji buvo akinančiai balta. Kiekviena šakelė aplipusi žiedais. Svelniais, tyrais, kvapniais. Žvelgia į šventiška išsipūsusią miškinę obelį ją apsupusios eglės, alksniai, lyg sodiečiai susirinkę išlydėti nuotaką.

Visų aki traukia žydinti obelis. Turbūt nė vienas paukštis nepraskrenda pro ją nepasigėręs tuo žiedų puošnumu, tokia jos raiškia byla apie pavasarį. Stovi ji apsunkusi nuo žiedų, nuo bičių. Tokia balta balta kaip svaja, kai debesėlis, nupuoless į mišką. Žiūri į ją ir matai dar vieną pavasario šedevrą, prasiskleidus žaliai uždangai.

Kažkoks nepaprastas gyvenimo džiaugsmo troškimas tame baltame obelės žydėjime, jos žiedų kupėjime. O galgi ji nutuokia, kad šventės laikinas, kad neilgam nuotakos rūbai. Stai pūstelėjęs vėjas jau nudrėskė kelis žiedlapius ir nusinešė juos į tolumą, į nežinomybę...

TAUROŽĖ

Iš girios, iš skaldrių versmių ateina mįslingas šio upokšnio vardas. Pažįstamo ir nepažįstamo. Prasivagia jis iš pačioje girios glūdumoje almančio šaltinio, ima virventi pro šaknis, pro samanus akmenis, susitinka su kita versme, su kita taipogi gimusia, atvirvenančia srovele, ir jau ima čiuurlinti, risti įklonėn. Nesulaiko iš šaltinių išsprukusios, surinkusios jų vandenį Tauružės girios glūduma, veltui dar bando užvenkti kelią virtuliais, šiekštiais. Bet kurgi sutursit upelį? Bėga ji prasi-

grauždama po eglų šaknimis, apriesdama kalveles, ieskodama tarpuslėnių.

Po truputį gilėja, platiėja. Ir dar jos nematydamas, eidamas per girią akiplėto, pagal daugybę požymių, neišskaidomų, bet jaučiamų kaip viena visuma, nutuoki, kad kažkur arti turėtų būti upokšnis. Vandens dvelkimas, sodrėjantys žolynai, praskridusios anties sparnų švilbesys, skvarbūs brastinių tilvikų šūksniai, stimų išmintas takelis...

Nors miškas lydi Tauružę iki pat Sventosios, bet kuo toliau, tuo daugiau prie upokšnio medžiai pralaidžia ievų. Kas pavasarį jos matuodamosios savo baltą aprėdą, žiūri ir žiūri į Tauružės veidrodį.

Kartu su srove neša upokšnis eglų ir pušų žiedadulkes, šilpusnių ir ožrožių pūkus, vėtrų nugenėtas sausas šakeles, o rudensiais vėjo nuplėštus lapus. Bet ne viską nuplukdo, nuneša Tauružę. Virpa kaip virpėjęs pro medžius į tėkmę įsoides saulės blyksnis, ant vandens gula kaip gulė miško šešėliai, skamba kaip skambėjęs nežinia kieno ir kada parinktas Tauružės vardas. Tik mes ateinam, nueinam ir nuplaukusį upių vandeniu skaičiuojame metus.

TARP ZIEDŲ

Zydi, žaliuoja žemė, kvepia žiedais miškas, pievos, vėjai. O tų žiedų, žiedų, vienas kitą keičiančių, įvairiausiai atspalviais marguojančių...

Papuro, pražilo kiaušpienių galvelės. Skraido švelniai mėnesienos šviesa blykščiojantys pūkai. Sėja kiaušpienės milijonus sauliu, kurios dar negreitai, tik kitais metais patekės pievose.

Iš tolo žvelgiant į žydintius burbulius, jų ploni ilgi atlebeliai susilieja su žalia galaktika. Ir atrodo, kad tie stambūs, apvalūs žiedai lyg spindūs žibintai pakibo virš lankų. Į mėlyną katilėlio varpelį tarsi suteka visi žemės garsai, o paskui jau kitomis bangomis, dažnumu sukelia ypatingą, mažai kam girdimą muziką.

O kokie švelnūs katpėdžių žiedeliai. Prisilieti prie jų ir visam laikui prisiminsi tą palytėjimą. Gyvas, net sielą šildantis prisilietimas! Savo gerumą, švelnumą dovanoja pasauliui melsvos, ką tik paupiūose, paežerėse atsimerkusiu neužmirštuolių akys. Gal iš tiesų į jas suplūsta, įspindi patys šviesiausi prisiminimai.

Be to gero nuostabių pušynų pamėgusių puošniųjų našlaičių žiedai. Skamba juose vaivorykštės spalvos. O kai gerai įsižiūri, tas žiedas turi net išraišką. Liūdną žvilgsniu pažvelgsi, ir našlaitis veidelis liūdnai sužiūra. Linksmi nusiteikę į jį atkreipsi dėmesį, jis tau šypsosis.

R. Vygandas

Redaktorius ST. VINCIUNAS

Dėkojame

Nuoširdžiai dėkojame Androniško kolūkio valdybai, pirminei partinei organizacijai, administracijos darbuotojams, visiems draugams, giminėms, kaimynams, kurie užjautė ir padėjo mums, mylimai mamytai Stasei Morčūnienei mirus.

Sūnūs

Nuoširdžiai dėkojame visiems, užjautusiems ir padėjusiems mums skaudžią valandą, mirus motinai. Staučilių šeima

Tragiškai mirus sūneliui ROMUKUI, nuoširdžiai užuojautą reiškia DALIAI TYLIENEI ir artimiesiems. ATJ administracija ir profsąjunginė organizacija

AUDRONEI TYLAITEI. Skaudžią gyvenimo valandą, tragiškai mirus mylimam broliukui ROMUKUI, nuoširdžiai Tave užjaučiame ir liūdime kartu. Klasės draugai ir auklėtoja

PETRUI SEINAUSKUI. Liūdesio valandą, tragiškai mirus broliui JUOZUI, nuoširdžiai užuojautą reiškia Gadliauskai, Cofkos, Janišiai, Mačioniai, Leitos, Toleikienė, Kemeral, Pilkinė, Karaliai, Kėblienė.

Nuoširdžiai užjaučiame DANUTĘ PUGZLIENĘ, mylimai motinai mirus. J. Biliūno vidurinės mokyklos mokytojų kolektyvas

Anykščių rajono informacinės skaičiavimo stoties darbuotojai nuoširdžiai užjaučia KRISTINĄ SMERTJEVĄ, jos tėveliui mirus.

VYTAUTUI ALESIONUI. Liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užuojautą reiškia „Gimtosios žemės“ kolūkio valdyba ir profsąjunginė organizacija.

REGINAI PAVINKŠNIENEI ir BALIUI DASEVICIUI. Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytai, nuoširdžiai užuojautą reiškia „Gimtosios žemės“ kolūkio valdyba ir profsąjunginė organizacija.

Reiškia gilią užuojautą Svėdasų vidurinės mokyklos mokytojai REGINAI SADZEVICIENEI, tragiškai mirus mylimam broliui. Neniškienė, Matulevičius, Maculevičiai, Inčirauškai, Baleišiai

ELEONORAI ZVIRBLIENEI. Nuoširdžiai užjaučiame, mirus mylimai mamytai. Kunčiniai, Orlovai, Pakniai, Namajūškai

Nuoširdžiai užjaučiame EIZĘ JANKAUSKIENĘ, mirus mylimai seseriai. Anykščių vartotojų kooperatyvo daruotojai

JONUI DILIONUI. Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytai, reiškia nuoširdžiai užuojautą „Vienybės“ kolūkio pirminei partinei organizacijai

Liaudies švietimo skyriaus mokyklų inspektorei DANUTEI PUGZLIENEI. Mylimai mamytai mirus, gilią užuojautą reiškia Lopšelio-darželio Nr. 2 pedagogės.

JONUI DILIONUI. Tegu nuoširdūs užjautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytai. „Vienybės“ kolūkio profsąjunginė organizacija

BALIUI DASEVICIUI. Tegu nuoširdūs užjautos žodžiai palengvina Jūsų skausmą, mirus brangiai motinai. „Gimtosios žemės“ kolūkio mechanizatorių kolektyvas

Tragiškai mirus mylimam broliui, nuoširdžiai užjaučiame PETRĄ SEINAUSKĄ. Anykščių sviesto gamyklos Kurklių separatoriaus skyriaus darbuotojai

REGINAI PAVINKŠNIENEI. Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytai, nuoširdžiai užuojautą reiškia „Gimtosios žemės“ kolūkio gyvulininkystės darbuotojai.

Nuoširdžiai užjaučiame Anykščių rajono Liaudies švietimo skyriaus inspektorei DANUTE PUGZLIENEI, mylimai mamytai mirus. Anykščių II-osios vidurinės mokyklos pedagogų kolektyvas

PRANUI ZARSKUI. Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytai, nuoširdžiai užuojautą reiškia Androniško kolūkio klaulių fermos darbuotojai.

PETRUI ZARSKUI. Tegu nuoširdūs užjautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus brangiai mamytai. Androniško kolūkio laukininkystės brigados kolūkiečiai

Nuoširdžiai užjaučiame mokytoją REGINĄ SADZEVICIENĘ, mirus mylimam broliui. Svėdasų vidurinės mokyklos I klasės mokiniai ir jų tėveliai

Nuoširdžiai užjaučiame mokyklų inspektorei DANUTE PUGZLIENEI, mirus motinai. Skiemonių vidurinės mokyklos mokytojai

Nuoširdžiai užjaučiame Liaudies švietimo skyriaus inspektorei DANUTE PUGZLIENEI, mylimai mamytai mirus. Viešintų vidurinės mokyklos mokytojai

JONUI KAJACKUI. Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytai, nuoširdžiai užuojautą reiškia BGAK pučiamųjų orkestro muzikantai

„Anykštos“ parduotuvės darbuotojai nuoširdžiai užjaučia ELZBIETĄ JANKAUSKIENĘ — dėl brangios sesers mirties.

JONUI DILIONUI. Netekus brangiausio žmogaus — mamytės, reiškia nuoširdžiai užuojautą „Vienybės“ kolūkio valdyba

234930 Anykštai, Sagašovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективные дарбы» («Коллективный труд») — орган Аникийского районного комитета КП Литвы и Аникийского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuva Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaustuovė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Inde ksas 87262. Išleista antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.192 Užsak. Nr. 942.